This question paper contains 4 printed pages]

Your Roll No...........................

844

B.A. (PROGRAMME)/I **D**

(L)

PUNJABI DISCIPLINE (A)—Paper I

(Compulsory)

(Essay, Novel and Functional Punjabi etc.)

(Admissions of 2004/2006 and after in respect of the students of regular colleges/NCWEB.)

Time : 3 *Hours* *Maximum Marks* : 75

(Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.)

Note :— The maximum marks printed on the question paper are applicable for the students of the regular colleges (Cat. 'A'). These marks will, however, be scaled up proportionately in respect of the students of NCWEB at the time of posting of awards for compilation of result.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਟੁਕੜੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ:

ੳ) ਮੇਰਾ ਮਨ ਲੋਚੈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਤਾਈ।। 8

ਬਿਲਪ ਕਰੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ।।

P.T.O.

ਤ੍ਰਿਖਾ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਂਤ ਨਾ ਆਵੈ ਬਿਨ ਦਰਸਨ ਸੰਤ
ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ।।1।।

ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲ ਘੁਮਾਈ ਬਿਨ ਦਰਸਨ ਸੰਤ
ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ।।ਰਹਾਉ।।

ਜਾਂ

ਫਰੀਦਾ ਜੇ ਤੂੰ ਅਕਲਿ ਲਤੀਫੁ ਕਾਲੇ ਲਿਖੁ ਨ ਲੇਖੁ।।
ਆਪਨੜੇ ਗਿਰੀਵਾਨ ਮਹਿ ਸਿਰ ਨੀਵਾ ਕਰ ਦੇਖੁ।।
ਫਰੀਦਾ ਚਿੰਤ ਖਟੋਲਾ ਵਾਣੁ ਦੁਖੁ ਬਿਰਹ ਵਿਛਾਵਣ
ਲੇਫੁ।।
ਇਹ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬ ਸਚੇ ਵੇਖੁ।।

ਅ) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ: 7

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ, ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ

2. ਮੇਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਵਿਚੋਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਉਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਿਆਂ ਲੇਖਕ ਉਤੇ ਪਏ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸੋ। 15

ਜਾਂ

<u>ਮੇਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ</u> ਨੂੰ ਵਾਰਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰੋ। ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

3. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਬੰਧਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਬਾਰੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ:- 15

"ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਤ ਮੁਹਿੰਮਾਂ", "ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਕੁਝ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ", "ਸਿਆਲਾਂ ਦੀਆਂ ਧੂਣੀਆਂ", "ਪੁਤਲੀਆਂ ਤਾ ਤਮਾਸ਼ਾ"।

4. ੳ) 'ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ' ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਇਹ ਕਿੰਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। 5

ਅ) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ: 10

ਕਾਫ਼ੀ, ਇਕਾਂਗੀ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ

5. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ (ਪੰਜਾਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੀਕ) ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ: 5×3=15

1) 'ਸਭਿਆਚਾਰ' ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

2) ਕਾਵਿ-ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਲੰਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਇਕ ਅੰਲਕਾਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵੀ ਦਿਓ।

3) 'ਭੰਗੜਾ ਬਨਾਮ ਆਧੁਨਿਕਤਾ' ਤੋਂ ਲੇਖਕ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

4) 'ਅਖਾੜਾ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਕਿਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਵਰਣਨ ਵੀ ਕਰੋ।

5) ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਵਾਘੇ ਤਕ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਖਾਸ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਘਟਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? ਉਥੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ?